

Komentár k Prvému Petrovmu listu

List sa často označuje ako novozákonný súhrn kresťanskej viery a životného štýlu podľa tejto viery. Má prakticko-pastorálny charakter. Povzbudzuje veriacich k praktizovaniu viery a k odvahe vyznávať ju aj v období ťažkostí a skúšok. Je to spis plný nádeje, ktorý pozýva usilovať sa už teraz uprostred spoločnosti o svätosť a potom o večnú slávu v nebi. Petrov list neobsahuje náročnú náuku, ako nájdeme napríklad v Pavlových listoch, ale jednoduchým spôsobom osvetľuje základné prvky kresťanskej viery.

Autor listu je Peter apoštol pravdepodobne aj so Silvánom, s pomocou ktorého napísal list (porov 5,12). List je adresovaný veriacim rozptýleným v Malej Ázii, aby ich uprostred rôznych prenasledovaní posilnil vo viere.

List má nasledujúcu štruktúru:

1. Úvod (1,1-12)
2. Všeobecné napomenutia (1,13-2,10)
3. Povinnosti kresťanského života (2,11-4,6)
4. Kresťanský život v utrpení (4,7-5,11)
5. Záver (5,12-14)

List patrí medzi tzv. Katolícke listy Nového zákona. Ide o spoločný názov pre sedem listov (Jakubov list, 1-2 Petrov list, 1,2 a 3 Jánov list, Júdov list). Pomenovanie "katolícke" (v gréčtine znamená "všeobecné") dostali preto, že nie sú adresované konkrétnemu kresťanskému spoločenstvu, ako je to v prípade Pavlových listov, ale ich názov je podľa odosielateľov a sú adresované širšiemu spoločenstvu veriacich, sú teda všeobecnejšie. Ich charakteristikou je, že veľkú pozornosť venujú problémom života a praktickému prežívaniu viery v kresťanských spoločenstvách.

Úvod (1,1-12)

Úvod obsahuje odosielateľa a adresátov, ale predovšetkým chválospev, ktorý začína zvolávaním požehnania, čo je typickým znakom v židovskom prostredí a pokračuje povzbudením k vytrvalosti vo viere.

Všeobecné napomenutia (1,13-2,10)

Obsahuje pozvanie k svätosti života. Vzorom tejto kresťanskej svätosti je príklad Ježiša Krista, ktorý je uholným kameňom nového – duchovného chrámu, do ktorého kresťan

je vložený ako živý kameň. Je potrebné však zostať zjednotený s Kristom, lebo len s ním tvoríme jeden živý chrám.

Povinnosti kresťanského života (2,11-4,6)

V tejto časti autor pojednáva o jednotlivých kresťanských čnostiach a povinnostiach, najmä tých, ktoré platia pre spoločenský a rodinný život. Správanie kresťana vo svete musí byť vzorné, aby neveriaci pod vplyvom dobrých skutkoch veriacich, oslavovali Boha. Opäť príkladom k tomu je Ježiš Kristus: „*On sa nedopustil hriechu, ani lesť nebola v jeho ústach. Keď mu zlorečili, on nezlorečil, keď trpel, nevyhrážal sa, to postúpil tomu, ktorý súdi spravodlivo.*“ (2,22-23) V 3. kapitole list pozýva k harmonickému rodinnému životu, k životu vzájomne úcty medzi mužom a ženou. Veriaci má všetko robiť s dobrým svedomím. Východiskom pre autora listu je krst, ktorý veriaci prijali a ktorý ich zaväzuje k životu v súlade s Kristovým evanjeliom.

Kresťanský život v utrpení (4,7-5,11)

V tejto časti list obsahuje napomenutia vo vnútri kresťanských spoločenstiev. Prítomné utrpenia a skúšky nemajú veriaceho človeka odradiť alebo dokonca zastrašiť, ale ich statočným znášaním sa chystáme na nebo. V tomto smere apoštol poukazuje na nadprirodzený charakter utrpenia. Na to dnes často zabúdame, považujeme utrpenie iba za zlo, ktoré nemá žiadny hlbší – nadprirodzený význam. Autor listu neobhajuje utrpenie, nenachádza v zle akoby potešenie. Ale keď prídu skúšky a ťažkosti, je potrebné sa im postaviť tvárou. Dôležitá zásada, ktorú list prináša, je vysoko aktuálna aj dnes: „*Len nech nik z vás netrpí ako vrah alebo zlodej, alebo zločinec, alebo sliedič. Kto však trpí ako kresťan, nech sa nehanbí, ale nech oslavuje Boha týmto menom.*“ (4,15-16) Ak človek trpí posmech a úškl'abky preto, že je kresťanom, že sa usiluje žiť podľa Kristovho evanjelia, nemá sa za čo hanbiť. Ale ak žijeme neporiadne (ako zlodej, sliedič a pod.), vtedy sa máme hanbiť. Žiaľ, ako často je to v súčasnom svete presne naopak! Nehanbíme a hovoriť vulgárne, zaklamať, podviesť druhého, ale hanbíme sa prežehnať pred jedlom, pomodliť sa, zastať sa Cirkvi, kňazov...

Apoštol dáva vážne usmernenia aj predstaveným kresťanských spoločenstiev, ktorých vtedy volali „staršími“. Majú sa starať o Boží ľud „*nie z prinútenia, ale dobrovoľne, podľa Božej vôle, nie pre mrzký zisk, ale ochotne.*“ (5,2)

Záver (5,12-14)

Ide o ukončenie listu, ktoré bolo bežné v tej dobe. Podobne končia aj Pavlove listy. Záver obsahuje záverečné pozdravy a záverečný pozdrav, ktorý je akoby pečaťou celého listu: „*Pokoj vám všetkým, čo ste v Kristovi.*“ (5,14)

Charakteristika listu

List obsahuje základné prvky kresťanskej náuky. Hovorí o Trojici, Bohu Otcovi - Stvoriteľovi, Ježišovi Kristovi - Vykupiteľovi, Duchu Svätom – Posvätitel'ovi, Cirkvi, večnom živote atď. Centrálné miesto zastáva Ježiš Kristus. On je prostredníkom medzi Bohom-Otcom a ľuďmi. Autor sa často vracia k tému krstu. Krstom sa človek zriekol Zlého. V minulosti sa krstilo ponorením celého človeka do vody. Ponorenie veriaceho do krstnej vody je symbolom pripodobnenia sa Kristovej smrti a jeho zostúpeniu k zosnulým, je teda účasťou na jeho smrti a pochovaní. Vynorenie sa je pripodobnením sa Kristovmu víťazstvu, ktorý vstal z mŕtvych. Kresťanský život začína krstom a z neho vyplývajú dôsledky nielen pre osobný život jednotlivca, ale aj pre život v Cirkvi. Krstom sa totiž nestávame iba Božími synmi a dcérami, ale aj členmi Cirkvi – Božieho ľudu. Cirkev je Božím domom – Božou stavbou, na ktorej sa všetci podieľame svojím životom. Veriaci tvoria svätý ľud.

Od veriaceho sa na prvom mieste vyžaduje viera. Autor nepodáva nijakú abstraktnú definíciu, čo je to viera, ale ponúka jej praktickú aktualizáciu. Viera stojí na začiatku kresťanského života a má sa prejavovať v každom aspekte života. Viera nespočíva v nejakom pociť, ale je **pevným presvedčením**, že spása pochádza od Krista. V tomto presvedčení veriaci človek dokáže zvládať životné ťažkosti a skúšky. Viera sa prejavuje v láske. Láska má tvoriť silné puto medzi všetkými kresťanmi, musí sa prejavovať v skutkoch, v prijatí druhých ľudí, v našej účasti na bolesti iných. Iba v takto prežívanej láske môže veriaci povedať, že miluje Krista, ktorého nevidí, keď ho rozpoznáva vo svojich bratoch a sestrách.

Niektoré spoločné myšlienky všetkých spisov „ODVAHA A DÔVERA V BOHA“

- **východiskom je život podľa Božej vôle**
- **potreba vytrvalosti vo viere aj uprostred skúšok;**
- **odvaha nebát sa žiť ako veriaci človek v spoločnosti, ktorá nie je vždy naklonená Bohu;**
- **dôvera v Boha aj v situáciách, ktoré sa nám zdajú bezvýhodkové;**
- **dôležitosť modlitby a askézy;**
- **nevyhnutnosť konania dobrých skutkov.**